

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Hígyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Milotay István

Kivételt teszünk és ezuttal nem respektáljuk sem azt a kollégiális viszonyt, mely ujságírókat ujságíróhoz köt, sem azt a kálvinista puritánizmust, mellyel Milotay minden feltűnést egész pályáján makacsul kerülni szokott. Tegnap foglalkoztunk személyével, mert éreztük, hogy tartozunk vele annak a lelkes választópolgárságnak, mely vasárnap tett tanubizonyoságot afelől, mennyire ragaszkodik Milotayhoz és mennyire tisztában van a nyereség nagyságával, mely őt Milotay István dr. személyében érte.

A csendes munka embere. Nem szereti a zajt és lármát, de ha a haza érdeke, vagy az eszme diadalra úgy kívánja, keményen állja a harcot is. Higgadt, komoly és megfontoltan gondolkodó fő. Mikor a Károlyi-forradalom lázas izgalmait, a várva várt nemzeti függetlenség lehelete magával ragadta még a legjobbakat is, Milotay helyes tömeg pszichológiai érzékeléssel megteremtette az Új Nemzedéket, hogy a nemzeti eszmék és ideálok iránti hagyományos szeretetet elsikkasztani ne engedje. Sok gáncban és üldözésben volt ezért része, de nem törődött vele. Izzó magyarsága, mely családjában a kálvinizmussal egyetértő klenódiom, egy percre, egy pillanatra sem tántorították őt el attól a szent meggyőződéséről, hogy Magyarország csak akkor lehet nagy és boldog, ha magyar és keresztyénné lesz. Ennek a meggyőződésében való törhetetlen hitének beszédes tanúságát adta akkor, amikor a keresztyén felekezetek közötti együttműködés szükségességére rámutatva kezét nyújtott katolikus testvéreinknek. Azóta ennek a nagy és magasztos gondolatnak szenteli minden idejét.

Mint ember hozzáférhetetlen és puritán, mint ujságíró bátor és szókimondó és mint nemzetgyűlési képviselő sem áldozta fel hitét és egyéni meggyőződését sohasem. Erre a képviselőjére, aki az öreg kollégium évszázados falai között tanulta meg szeretni hitét és hazáját, büszke lehet Debrecen városa mindéig. Dicséretre méltó munkássággal szolgálta hazáját, mielőtt visszatért még többet dolgozni oda, ahonnan elindult, Debrecenbe.

Vasárnap délelőtt számolt be választóinak újabb három hónapi munkásságáról. Mikor a pódiumon föltűnt alakja, mikor szólásra emelkedett, percekig tartó taps és éljenzés dokumentálták azt, hogy Milotay István személye mennyire egybeforrott a kálvinista Róma szívével. Bátor és kertelés nélküli szókimondása, mellyel a még mindig szerepelni vágyó püspököknek szégyenletes aknamunkáját komoly és tárgyilagos kritikával megbélyegezte, önkénytelenül is azt a gondolatot inspi-

rálta lelkünkbe, hogy Milotay István mellett úgy kell kitaratnia Debrecen város népének, amint ő tart ki híven a keresztyén nemzeti gondolat és a keresztyén vallásfelekezetek közötti békés egyetértés eszméje mellett!

Hazaárulók Baranyában

Pécs, jan. 11. (N. St. t. j.) Néhány nap óta tárgyalásokat folytatnak Baján a szerb kormány megbízottai a baranyai köztársaság felállítására érdekében. A tanácskozáson részt vett Linder Béla, dr. Hoffmann Ottó, a szociáldemokrata és kommunistapárt.

Látogatás a budapesti Galilei páholyban

Az „Osservatore Romano“ cikke

Róma, jan. 12. A Vatikán hivatalos lapjának, az Osservatore Romanonak munkatársa Budapesten járt a napokban, hogy közvetlen tapasztalatok útján informálja lapját a magyar helyzetről és legfőképpen a nemrégiben felfüggesztett szabadkőműves páholyok mai állapotáról. Az ujságíró legelőször is a hírhedt Galilei páholyt látogatta meg és tapasztalatairól a következőkben számolt be lapjának:

— A budai Margit-körút egy pompás, modern épülete előtt állott meg kocsim. Az első emeleten nagy kávéház terpeszkedik, a többi emeleten pedig foglalt lakások zárt ajtai fogadnak, úgyhogy a világot sem juthatnak észembe, miszerint ez a ház még más célokra szolgálhatna. A második emeleten egy hivatalosan lepecsételt zárt ajtó találom. Vezetőm zörget, az ajtó kinyílik és egy ur, aki a felfüggesztett páholyt leltározza, miután vezetőmet felismerte, bebocsát bennünket. Hatalmas lépcsővel szemben látjuk magunkat, mely csaknem 15 métert nyúlik le az első emelet magasságában.

A mennyezet közepéről olyan alakú világítótest csüng alá, amelyent a jeruzsálemi templomokban használtak. A villamos lámpán ott van a hatsugarú zsidó csillag és a páholy azt a benyomást kelti, mint egy zsinagóga. Minden a szabadkőművesek zsidó szellemét lehelte itt ki.

— A bejárat közeli könyvtárszoba van, melyben minden további célzatosság nélkül összedobált könyvek fekszenek. Első pillanatra azt hiszi az ember, hogy a könyvtár új tagok megszerzését célozza és csupa valóban tudományos kérdésekről társalgó munkákat tartalmaz. A szabadkőműves szellem jellemzésére szolgál Zichy Mihály azon festménye, mely a könyvtárt ékesíti.

— A kép közepén Krisztus alakja áll, akinek szigorú tekintetére a pápa trónja összeomlik, mialatt a biborosok, papok és szerzetesek elröpkülnek. Látható a képen, hogy a papok egyike az Isten anyja szobrának összeomlását megakarja akadályozni. Krisztust eretneknek, hitelhagyott papok és nők veszik körül. Kezét egy rabbinus szorongatja. Zichy képe mellett más, vallásnyúló képek is vannak.

— A könyvtárból lépcsőn jutottunk le a „munkaterembe“. Itt is főfestmény a Sion hegyén álló jeruzsálemi templom. A lépcsőn lejjebb haladva, a föjtött levegőből érezzük, hogy a föld alatt vagyunk. Egy folyosóról 8 kis ajtó nyílik, melyek nyolc ablak és minden világítás nélküli cellát zárnak el. Ezekben kell a felvételre jelentkezőnek egy csontváz előtt a szabadkőműves eszmék témáiról elmélkednie...

— Még egy lépés és a „szentélyben“ vagyunk. Köröskörül minden a zsidóságra emlékeztet. Két nagy márványoszlop áll a bejáratnál. A „szentélyben“ sok fekete fából készült ülőke van és aztán a terem közepén óriási fekete katalak áll négy fáklyautánzzal négy sarkán, mint ahogy az a gyászünnepélynél szokásos. A szemben lévő oldalon a

páholy nagymesterének három sarku asztala van. — Bambán jártam körül ezeket a titkos helyeket, hol minden csupa jel és jel volt. Mig nem láttam őket, tulszának tartottam a róluk elterjedt híresztelést. Legszenbetűnőbb volt nekem az a zsidó-szellem, amely mindegyiknél látható volt ott, s amely a tagok gondolatvilágát tükrözte vissza.

— Kisérőm félbeszakította hallgatásomat: — Ki hinné tovább, aki ezeket látta, hogy a szabadkőművesség olyan egyesülés, amely kizárólag az emberszeretet és a jótékonyság munkáját végezi? Vagy talán azért temetik el magukat az emberiség eme jöltevői 10—15 méterre a föld alá, mert nincs más tennivalójuk, mint a jótéteményekről tanácskozni? — Magyarország keservesen megbűnhődött azért, mert azt hitte, hogy csak jót tudnak tenni a „vakoló“ páholytestvérek. Kis hja, hogy Judaea nem lett hazánkból...

Pártértekezlet

Budapest, jan. 11. (Nemz. St. tel. jel.) A keresztyén nemzeti egyesülés pártjának Budapesten tartózkodó képviselő tagjai csütörtökön este pártértekezletet tartanak, amelyen tárgyalás alá veszik a Szmracsányi—Beniczky-féle pártalakulás tervét s megfogják hallgatni a nemzetiségi kisebbségek képviselőit, akik a nemzetiségi minisztérium megszüntetését s az eddig hirdett nemzetiségi politikától való eltérést fogják szóvátenni. A párt ez alkalommal állást is fog foglalni.

A békeszerződés végrehajtása

Budapest, jan. 11. (Nemz. St. tel. jel.) A trianoni békeszerződés 112. cikkelye értelmében a honvédelmi minisztérium elrendelte, hogy a nemzeti hadsereg hivatásos tagjai közül altisztek és közlegények a Move tagjai sorából töröltessenek. A Move ezáltal tisztán polgári egyesület lett.

Válasz az antant jegyzékére

Budapest, jan. 11. (Nemz. St. tel. jel.) Praznovszky Iván párisi rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, a magyar béke delegáció elnöke ma átadta a francia miniszterelnöknek aki a nagykövetség tanácsának elnöke, a magyar kormányának a nyugatmagyarországi kérdésben intézett jegyzékre adott választát. — A jegyzék szövegét csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha a francia kormány már közzétette.

Az orosz ellenforradalom

Páris, jan. 11. (Nemz. St. tel. jel.) Szikratávirat. A Temps fentartással közli azt a hírt, hogy Kiew városát minden oldalról körülfogták az antibolsevista csapatok. Kiew környékén felszakították a vasúti síneket. Az ellenforradalmárok 26 vagon ipari cikket lefoglaltak, amit a szovjet élelmiszerért akart a parasztoknak adni. Az ellenforradalmárok elfoglalták Radomiok és Vaszilkov városokat.

Hogyan élnek ma az orosz hadifoglyok?

A magyar kommunisták tulsulya — Kun Béla köszönete egy tusznak

Bécs, jan. 11. A „Wiener Stimmen“ egy Szibériából hazatért hadifogoly tollából hosszabb cikket közöl, melyben arról számol be, hogy az elmúlt év végén hogyan éltek Oroszországban a még visszamaradt hadifoglyok? A cikk érdekes azért is, mert rávilágít arra, hogy a kommunistákra vedlett magyarországi zsidó hadifoglyok milyen embertelen módon bántanak odakinn a magyar falusi emberekkel. Főbb részletei a következők:

— „Mikor 1920. tavaszán a nemzetközi szerződések lehetővé tették a hadifoglyok hazatérését, azok a hadifoglyok, akik már előbb is, mint a külföldi proletárok megbízottjai szerepeltek, hadifogoly társaik elutazását minden uton-módon megakadályozták. Minden városban kommunista hivatal-szerveket állítottak föl, amelyek egymással szoros összeköttetésben állanak, újságokat adnak ki, megbízott gyűléseket tartanak, szóval teljes gőzzel dolgoznak azon, hogy a hazavágyó hadifoglyokat a vörös hadseregbe csábítsák. Természetesen nem riadnak vissza ezek a hivatalok az embertelenségektől sem. Így pl. 1920. májusában a kiürítési-bizottság egy transport beteg hadifoglyot küldött el *Barnaulból*. A *nowonikolajewski* hadifogly-hivatal a szállítmány intelligens elemeit hadifogly-táborba küldte, a legénységet pedig vissza *Barnaulba* — munkára.

Omszkban is vonatra tettek egy hadifogly-szállítmányt azzal, hogy hazaszállítják őket. Ezeket a *Volga* parti *Szimbirszkoe* küldték pár hónapi kényszermunkára. *Tsoljabinszkben* a külföldi kommunisták a pályaudvart tartják megszállva s már sok száz, Szibériából hazai gyékűvő hadifoglyt szállítottak el az *Ural* bányáiba kényszermunkára.

— *Omszkban* naponta lehet hadifoglyokat látni, amint s vörös hadseregbe belépett saját honfitársuk felügyelete alatt kényszermunkát végeznek. *Nowonikolajewszkben* még azokat a hadifoglyokat is lerángják a vonatról és kényszermunkára küldik, akiket az orosz hivatalos hatóságok mint mérnököket, gazdaszókat valamely európai állam kormányához küldtek ki. *Igy dolgoznak a saját embereink a magyarországi zsidók vezetésével saját honfitársaik ellen.*

— S jóllehet a kommunisták nemzetközi voltukkal dicsekednek, a magyarok mégis nemzeti politikát üznek. *minthogy honfitársaikat Szibériából kivonják és e célból még fenyegetésektől sem riadnak vissza.* — A *nowonikolajewski* hivatalos lap tavaly szeptemberben rendeletet adott ki, amely szerint az „osztrákokat”, a német-osztrákok kivételével haza kell bocsájtani. A magyarok ezenfelül minden kommunista egyesületben, így a moszkvai szövetségben, így a moszkvai szövetségben is, tulsulyra vergődtek. Az által, hogy a magyar zsidók, akik legnagyobb részt tiszték és tisztjelöltek voltak, a kommunistákhoz szegődtek, s borzasztó agitációt fejtettek ki, a legénység részéről is sok magyar fiu állt be a kommunista szektákba. Így történt azután, hogy a városok és falvak tanácsaiban mindenütt a magyarok jutottak többségbe, s ők diktálták akaratukat. *Moszkvában*, például csak a magyaroknak van szavuk, hála érte a magyar kommunisták vezetőségének és a német tanács teljesen tehetetlen velük szemben. Különben a német tanács elnöke is magyarországi zsidó, valami *Häusler* nevű Bécsben alkalmazott, pozsonyi születésű kereskedősegéd. Ez a hadifoglyok elleni hivatalos *spicli*. Akit ő nem enged elutazni az élete végéig is *Moszkvában* ülhet. Illetve csak addig, amíg a nyomoruságos ellátást, a tulszofolt szállást és a kiütéses tífuszt ott kibírja.

— A tisztekkel minden kézzelfogható hitványságot elkövetnek. Csak hetekig tartó várakozás után veszik föl őket a szállítmány névsorába, s röviddel a vonat indulása előtt újból vissza viszik őket *Moszkvába*, hogy ott újabb pár hétig hagyják koplalni. Amit a magyar kommunisták saját tanult honfitársaikkal tesznek, ha félelemből sem lépnek be soraik közé, fölül mul minden képzeletet. *A Budapestben annak idején elfogott népbiztosok elle-*

*nében tíz magyar tisztet vetettek börtönbe, s azt mondták nekik, hogy az fog velük történni, amit Horthy csinál a magyar népbiztosokkal. De ezen fölül még külön tusz gyanánt más ezer magyar tisztet is bebörtönöztek a Magyarországon élő kommunisták ellenében, s végre is elrendelték, hogy sem *Moszkvából*, sem *Pétervárból* egyetlen magyar tisztet ki ne engedjenek, hanem táborba gyűjtsék őket össze, ahonnan kényszermunkára küldik őket. Így az elfogatástól való félelmében sok magyar tiszt lett egyszerre kommunistává *Moszkvában* és *Pétervárott*. A magyar kommunisták között természetesen *Oroszországban* is a zsidók viszik a főszeret *Marschall* kapitány, akit delegáltként küldtek *Oroszországba* a hadifoglyok kicsérelésére, fogságban van ma is, télviz idején nyári ruhában, rettenetesen rossz koszt mellett és nincs ember, aki segítsen rajta. De egész sereg osztrák tiszt is volt még 1920 novemberében a *kopenhágai szerződés* ellenére mint tusz orosz börtönökben.*

— Figyelemre méltó, hogy *mikor Kun Béla az osztrák Karlsteinben volt internálva, az oroszországi kommunisták olyan osztrák hadifoglyt tiszt után kutattak, aki Karlsteinből, vagy környékéről származik*. Szerencsétlen és véletlen módon *Moszkvában* volt akkor a karlsteini születésű *Tomaschek* számvivő főhadnagy, akit azzal fogtak el, hogy *Kun Béla* helyett tusznak tekintik. S bár *Kun Béla* sorsa éppen nem volt rossz *Ausztriában*, *Tomaschek* mégis piszkos, férges börtönben ült *Moszkvában* napi 200 gram rozskenyér és ehetetlen leves mellett — hónapokig. *Kun Bélát* végre is szabadon eresztették és hallatlan pompával fogadták *Moszkvában*. — *Tomaschek azonban még ma is ül.*

— Az orosz kormánytól nem volt mit keresni érdekében. A misszió hát egyenesen *Kun Bélához* fordult, azt remélvén, hogy talán még van benne valami emberi érzés. *Kun Béla* gazdag reggelinél ült épen, mikor a misszió tagjai beléptek hozzá:

— Mint látszik, Önnek esőppet sincs rossz dolga. De tudja-e, hogy Önért itt egy szegény ördög még mindig börtönben ül és nincs mód rá, hogy onnan kiszabadítsuk. Legyen szíves és lépjen közbe elvtársainál, hogy engedjék őt szabadon.

— Ki az az ember? — kérdezte *Kun Béla*.

— *Tomaschek* főhadnagy, osztrák számvivő tiszt, aki véletlenül *Karlsteinből* származik.

— Főhadnagy? . . . Nos, akkor nem árt neki, ha egy kicsit ül . . .

Ezzel véget ért az audencia és a szegény *Tomaschek* ül még most is.

— Az orosz kormány egyébként védőleg terjeszti ki kezét a magyarországi zsidó kommunisták fölé, akik visszaéltek az osztrák vendégjoggal. *Ausztria* pedig még ma is adja nekik ezt a menedéket, jóllehet, a zsidó kommunisták *Oroszországban* kegyetlenkednek az osztrák tisztekkel és legénységgel és örületbe, vagy halálba kergetik őket . . . Tény az, hogy az osztrák, vagy más katonatanácsoknak nem érdekük, hogy a hadifoglyok hazatérését sürgezzék, mert abban a pillanatban, amelyben nincs több hadifogly *Oroszországban*, nincs több szükség katonatanácsra. Ezek a zsidó-fickók tehát szándékosan hátráltatják a szállításokat, s ők az okai annak, lépten-nyomon akadályokba ütközik az a hadifogly, aki hosszú és gyötrelmes szenvedés után *Oroszországból* hazai gyékűszik.

Zalamegye átirata

Budapest, január 11. (N. St. t. j.) Pest vármegye törvényhatósági bizottságának mai közgyűlésén dr *Erdélyi Lóránt* nagy izgalmak között olvasta fel *Zala* vármegye határozatát, illetőleg átiratát, melyben megállapítja a nemzetgyűlés munkaképtelenségét. Az átiratot élénk vita követte, amelyben felszólalt *Förster Aurél* és *Pataky Gyula* volt főispán is. A közgyűlés csatlakozott *Zala* vármegye átiratához és tiltakozott a belügyminiszter eljárása ellen s állást foglalt az ellen is, hogy a belügyminiszter megsértette a vármegyék jogait.

HIREK

A köztisztviselők

kedvezményes ellátását további három hónapra biztosította a kormány, mely nem akarja a végső pusztulásnak és inségnek martalécul dobní amugy is sokat nélkülözö támaszait. Helyes is, szükséges is ez az intézkedés . . . De vajjon tudnak e arról a kormány körül odafönn, hogy *Debrecenben*, az ország harmadik városában e tekintetben is szomorú állapotok urakodnak? Hogy a köztisztviselők a jóelőre kifizetett kedvezményes druikhoz csak akkor jutnak hozzá, ha előbb valamely becses családi ereklyéjük árán a várakozási idő alatt élelmiszert tudtak a láncosoktól vásárolni? Tudják-e, hogy ráadásul még durvaságot és gorombaságot is kell az alkalmazottaktól zsebre-vágníok? . . . Igazán ideje volna, hogy valamely jóelővő kéz ebbe a darázs-fészekbe is belenyulna. Vagy szabad azt szó nélkül túrni, hogy egyesek nemtörődömsége és hanyagsága miatt ezek bünhödjenek és sanyilódjenzek?

— Kérjük a hatóságokat, hivatalokat, intézeteket, ligákat, egyesületeket, gazdasági és társasköröket, hogy a lapba szánt közleményeiket, lehető rövidre összefogva, a délelőtti órákban juttassák el a szerkesztőségbe, mert később érkező kézirat közlése nehézségbe ütközik.

— Rendelet az államadósságok nostrifikálásáról. Az államadósságok nostrifikálására vonatkozólag az illetékes miniszterium rendeletben intézkedett. Erre vonatkozólag egy rendelkezés érkezett a polgármesteri hivatalhoz, mely arról szól, hogy miképpen történjenek egyes városokban az államadósságok nostrifikálását célzó munkálatok. E szerint a rendelet arról is intézkedik, hogy amennyiben nem rendelkezne valamely város elegendő munkaerővel, úgy a törvényhatóság első tisztviselőjének jogában áll berendelni a menekült és munkanélküli állami tisztviselőket.

— Győr város indítványja. Győr város decemberi törvényhatósági közgyűlése kimondta, hogy a trianoni gyilkos béke beiekkelyezésének napját, november 13-at országos gyásznapná kívánja nyilvánítani. Az indítványt megküldte Győr város közönsége *Debrecennek* is, mely indítványt legközelebb fogja tárgyalni a tanácsülés. Ugyancsak Győr város decemberi közgyűlése részvétét fejezte ki *Debrecen városnak* *Kovács József* ny. polgármester elhunytá alkalmából.

— Dr *Varga Lajos* mai előadása. Ma, szerdán délután 6 órakor a városháza kistanácsstermében tartja szabadelőadását ipari kérdésekről dr *Varga Lajos*. Ismertető előadás felöleli az ipart, mint a kultura uttörőjét, az ipari termelés megszervezését, a házi és kisipar versenyképessé tételét, a magyar gyár-ípar megteremtését, az ipari telepítést. Az érdekes előadásra, mely díjlan, minden érdeklődőt szívesen lát és meghív a Baross Szövetség.

— Francia könyvek az egyetemnek. *De Laosus* kapitány, ki a helyi antánt küldöttség vezetője, a világháborúval foglalkozó több francia könyvet ajándékozott az egyetemnek és több francia folyóiratot és napilapot az egyetem földrajzi intézetének. — Az egyetem tanácsa köszönettel fogadta az adományt, melynek értékét nagyban emelik azok a bensőségletes igaz meleg szavak, melyekkel az adományozó, kísérelve a magyar nemzet iránt érzett rokonszenvének ad kifejezést. Az egyetem könyvtárában bizonyára hűzágptólok ezek a könyvek. Az ajándékozó kapitány ur nemes érzelmei szintén alkalmasak arra, hogy a *Clemenceau* diktálta trianoni béke által a magyar és francia nemzet között támadt szakadék áthidalásához hozzájáruljanak.

— Move közgyűlés. A főosztály tagjait folyó hó 12-én, szerdán a városháza közgyűlési termében megtartandó évi rendes közgyűlésre meghívom. A gyűlés kezdete délután pontosan 3 órakor. Gyűlésrend: 1. Elnöki bejelentő. 2. Titkári jelentés. 3. Az egyes ügycsoportok jelentése. 4. Indítványok. — Felkérem a tagokat, hogy tagsági igazolványaikat magokkal hozni sziveskedjenek.

— **Hubert főispán Budapesten.** Debrecen sz. kir. város főispánja kedden reggel a fővárosba utazott, hogy részt vegyen az irredenta-szobrok leleplezésén. Budapesti tartózkodását felhasználja arra is, hogy a város fontos ügyeinek elintézését a minisztériumokban megsürgesse. A debreceni legújabb eseményekről pedig tájékoztatja a kormányt és a Kormányzót, aki valószínűleg a mai nap folyamán kihallgatáson fogadjja.

— **Népszámlálóbiztosok figyelmébe.** Azok a számlálóbiztosok, akik munkájukat befejezték, haladéktalanul jelentkezni tartoznak a közlelmezési ügyosztálynál annak bejelentése végett, hogy hány napot dolgoztak. Ugyanott megtekinthető a munkadíj-fokozat szerint való beosztás. Mindenki csak a tényleg munkában töltött napokat számíthatja fel, különben a munkadíj-fokozat szerint esetleg jóval csekélyebb díjazásban részesül. Az üresen maradt lapok és házigyűjtőik még a mai nap folyamán ökvetlenül beszolgáltatandók a közlelmezési ügyosztályhoz. A községi gyűjtőket lehetőleg tintával 2 példányban kell kiállítani, minden oldalt külön leösszegezni s a végén főösszesítést csinálni. A népszámlálási bizottság.

— **Eljegyzések.** Balogh István—Csarnai Julianna, Perje Sándor—György Erzsébet, Somlyai József—Pogány Irén, Deák Imre—Asztalos Margit, Kegyess József—Gál Maria, Dolác Sándor—Erdei Maria, Varju Ferenc—Pásti Eszter, Gartner Jenő—Kiss Kornélia.

— **Helyben hagyták a vágási díjak felémelését.** A közbiztonság vágási díjának felémeléséről hozott közgyűlési határozatot a helygyminiszter jóváhagyta. — A jóváhagyást tudatta a helygyminiszterium a tanácsal.

— **A máv. műhelyi „Egyetértés” színi társaság** e hó 15-én este és 16-án délután és este a *Vigszínházban* jótékony célú vig. műsoros előadást rendez. Színi kerület a „Bár király” című kacagató, tréfás bohózat és a kisérő műsorban koplék, duettek, énekszámok, táncok, tréfák. A társaság legkiválóbb erőit állította sorompóba s hisszük, hogy aki megnézi ezen előadást, a legjobb véleménnyel fog róla megemlékezni.

Teljes tanácsülés a törvényszéken

Szombaton tartotta meg a debreceni kir. törvényszék az év elején szokásos teljes tanácsülését dr. Kesserű Lajos curiai bíró elnöklésével, aki megnyitó beszédében felsorolta a legutóbbi két év igazságszolgáltatási eseményeit. Meleg szeretettel emlékezett meg az elnök a megszállott területekről magyarságuk és hazafiasságuk miatt kiűzött bírák és bírósági egyéb alkalmazottak szenvedéseiről, nélkülözéseiről és hányattatásairól, akikkel ideiglenes áthelyeztetésük folytán a kir. törvényszék létszáma kétszeresre emelkedett. A törvényszék területe a múlt évben jelentékenyen megnagyobbodott, mert Bihar vármegyének a román megszállás alól felszabadult része idecsatoltatott. Az ennek következtében, valamint a gyorsított eljárásról, az uzsora bíráskodásról, a munkaügyi bíráskodásról és a földhasznabérek emeléséről szóló rendeletek folytán jelentékenyen megsaporodott munka elvégzésére az elnök két új polgári és két új büntető tanácsot állított föl.

Sajnálattal állapította meg, hogy a bírósági jegyzői kar lassanként kipusztul, mert a csekély fizetésből meg nem élhetők, a jegyzők nagy része lemond s más pályán keres megélhetést, új jelentkező pedig nincs.

Felolvastatott a nyugalmomban vonuló Igyórtó Sándor ítéletábrái elnök bucsuirata. A teljes tanácsülés elhatározta, hogy küldöttség útján bucsuzik el a táblai elnöktől, aki több éven keresztül a debreceni kir. törvényszéknek is kiváló elnöke volt.

A bírósági szakértőkre vonatkozó intézkedések és határozatok után kisorsoltattak a fegyelmi tanácsok tagjai.

A bírói fegyelmi bíróság elnöke: dr. Kesserű Lajos. Tagjai: Kovács Lajos, Ujfalussy József. Póttagok: Dancs György, Kondor Zsigmond. Jegyző: dr. Székely Béla.

A kir. közjegyzői fegyelmi bíróság elnöke: dr. Kesserű Lajos. Tagjai: Török János, Harsányi Géza. Póttagok: dr. Katona József, Kató Sándor. Jegyző: dr. Blaszmán Miklós.

— **Az „Akarat” házépítő szövetkezet tisztára magán vállalkozás.** Az „Akarat” házépítő szövetkezet a közönség körében állítólag úgy lépett volna fel, mintha a szövetkezet hivatalos jelleggel bírna. A földmívelési minisztérium, most leiratban arról értesíti a tanácsot, hogy az „Akarat” házépítő szövetkezet kizárólag magán vállalat s ha a szövetkezet netán hivatalos formában lépett fel, jogtalanul cselekedett.

— **Mezőgazdasági cselédek jutalmazása.** A mezőgazdasági cselédek jutalmazása tárgyában felhívtnak azon debreceni gazdákat, kiknek szolgálatában oly mezőgazdasági cseléd van, ki példás és hűséges viselkedése, megbízhatósága; szorgalma és józansága által tün ki, s a közelmúltban lezajlott kommunista üzemekben részt nem vett, szolgálati ideje pedig a 25 évet már meghaladta, megjutalmazása érdekében kérvényeket e hó 15-ig a gazdasági egyesülethez beadni sziveskedjenek.

— **A magántulajdonban levő vasuti mozdonyok bejelentése.** A vasuti és hajózási főfelügyelőség értesítette a tanácsot, hogy az idevonatkozó miniszteri rendelet értelmében be kellett jelenteni a magántulajdonban levő vasuti mozdonyokat. A bejelentés záros határidőhöz volt kötve, mely még a múlt év novemberében lejárt, azonban nagyon sokan, különösen egyes uradalmak nem tettek e rendeletnek eleget. Most felhívja a tanácsot a főfelügyelőség, hasson oda, hogy az egyes magáncelemek, uradalmak, vállalatok, amennyiben a magántulajdonban levő vasuti mozdonyok bejelentését elmulasztották, annak rövid időn belül tegyenek eleget.

— **Házasságkötések.** Mohácsi István—Burján Irén, Bocsányi Lajos—Balog Eszter, Berényi Béla—Hoszpodár Erzsébet, Nábrádi János—Nemes Maria, Mihály Sándor—Konya Margit, Boda István—Bagdi Zsuzsanna, Pelits Mihály—Sári Agnes, Fodor József—Birinyi Erzsébet, Szikszai András—Balogh Erzsébet, Lázár György—Nagy Maria, Szobonya József—Kovács Julianna, Faragó István—Kiss Erzsébet, Jójárt József—Podlócz Gizella, Nagy Mihály—Papp Eszter, Burai Sándor—Kovács Róza, Szabó Ferenc—Madarics Róza, Szabó János—Palóczy Maria, Bakó Péter—Karazi Eszter, Madácsi Sándor—Varga Eszter.

— **Fábián, a szerelem lovagja.** Fábián István 51 éves hivatalosolga a kommunizmus alatt házasságra lépett egy nővel, akitől el is vált a „nagy idők” elmúlása után és feleségül vette Dömsödy Istvánnét. Az asszony azonban értesült az esetről, és arra kérte a budapesti rendőrséget, hogy állapítsa meg, hogy Fábián Jánosnál bigámia fentforog-e. A budapesti rendőrség, minthogy kiderült, hogy Fábián István Debrecenben tartózkodott, megkereste a debreceni államrendőrséget, hogy alaposan járjon el ez ügyben. Azonban a debreceni rendőrség nem tudott ez ügyben nyomozni, minthogy ezenközben Fábián innen is ellépett. Útjait már a szerelem lovagjának nyomát botlat Dömsödy Istvánné.

— **A nyiracsádi virtus.** Nyiracsádon e hó 9-én este nagy táncmulatság volt a Nagyvendéglobben. A táncmulatságon megjelent Bíró István nyiracsádi dohánykertész is, a fia és unokaöccse társaságában. Ejjél felé ősi szokás szerint a táncoló legényeknél tetőfokra hágtott a jókedv, megkezdődött a híres nyiracsádi farsangi pofonok osztogatása. Bíró István, ugyiltszik rosszat sejtett, mert ott akarta hagyni a tánc után, részben a szerelem, részben pedig a bor tüzes volta miatt tamadt duhaj mulatságot. Am mielőtt a termet elhagyta volna, a söntés előtt Tóth János nyiracsádi lakos egy fokossal fejbe sújtotta. Bíró véres fővel félholtan összeesett és másnap beszállították a debreceni közkórházba. A nyiracsádi verekedésből kifolyólag a csendőrség megindította a vizsgálatot. Bíró állapota súlyos.

— **Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közleményei.** Ertesítjük tagjainkat, hogy az 1920. évi december havi szalonna jarendőseiket az ellátási jegyek megfelelő szelvényei ellenében január 12-én szerdán délelőtt 9 óráig kezdve a Bornyi-féle hentesüzletben (Csapó-u. Knollház) átvehetik, következő sorrendben: szerdán délelőtt a nyugdíjasok és Nyukosz tagjai, délután az ítéltábla, kir. tanfelügyelőség, törvényszék, járásbíró, főügyesség és kir. ügyesség, csütörtökön délelőtt I. sz. posta, II. számú posta, postaigazgatóság, délután a városi adóhivatal és a többi városi hivatal, a pénzügyigazgatóság és állami adóhivatal, pénteken délelőtt egyetem, tanári és tanítói testületek, délután Hajdúvármegye kir. államépítészeti hivatal, felmérési felügyelőség és helyszínelési felügyelőség. A többi testület beosztásáról külön hirdetményt fogunk közzé tenni.

K I S H I R E K

Nem antiszemizmus, hanem a magyar nemzet jogos önvédelme a kártékony galliciai zsidók kiutasítása, zmint azt még a francia Temps is kénytelen megállapítani.

Nagyban dézsmálják a baromfit a rókák a Dunántul. A nagyon elszaporodott csirketolvajok méreggel való pusztítására kérték engedélyt a szombathelyiek.

A lengyel-orsz béke megkötése a legközelebbi napokban várható.

Nagy repülő állomást létesít az angol kormány Malta szigetén, mely a brit birodalomnak egyik legfontosabb szénállomása.

Visszaállítják az esküszékek működését, amit beszüntettek a statáriális eljárás életbe léptetésekor.

Jól dolgozik Kun (Kohn) Béla, aki jelenleg a moszkvai kommunista propaganda központ vezetője. Norvégiában 25 mázsa kommunista röpiratot foglalt le a rendőrség. A kedves csomagot Moszkvából küldték.

A szovjetsapatok ellen harcoló ukrán felkelők jelentős győzelmeket arattak. A felkelés áterjedt az Odesszai vasutvonal vidékére s a felkelők most odessza ellen vonulnak s megkezdtek az előnyomulást Kiev felé.

A német császár rendületlenül bizik abban, hogy hamarosan visszatérhet a trónra. Berlini híveivel állandó összeköttetésben áll.

Nagy az elkeseredés a tótok körében a cseh zsebrákok garázdálkodása miatt, úgy hogy Angliának volt prágai követe a minap kijelentette, hogy a csehek már is elveszítették a Felvidéket.

Kereskedelmi szerződés a csehekkel

Prága, jan. 11. (Nemzeti St. tel. jel.) A cseh-magyar kereskedelmi szerződés tervezetéről egyik cseh államtitkár a következő felvilágosítást adta:

— Magyarország és Csehszlovákia közötti kereskedelmi forgalom helyreállítása érdekében a cseh kereskedelmi minisztérium minden előkészületet megtett s tudomásom szerint Magyarországon is történtek hasonló intézkedések. A szabályszerű kereskedelmi forgalom megindulásához csak akkor foghatunk, ha a cseh nemzetgyűlés is ratifikálja a békét. Az érdemleges tárgyalásokon a kölcsönös kereskedelmi politika alapelveit fogjuk megállapítani. Nézetem szerint a kereskedelmi forgalmat kompenzációs alapon kell lebonyolítani.

— **A Baross Szövetség műsoros táncestélye.** A Baross Szövetség folyó hó 15-én, szombaton nagyszabású táncestélyt rendez a Bika szálló termeiben. Ismerve a Baross Szövetség páratlan munkaképességét és nagyszerű agilitását, előre megállapíthatjuk, hogy fényes és élvezetes estét kapunk. A Baross-estély megrendezését a Baross Szövetség itteni agilis vezetői köztük Rauchbauer Ödön, Boczdán Béla és Kovács Béla vállalták magukra. Mindenesetre a rendezés ezáltal olyan kezekbe van letéve, hogy előre látható a biztos siker. Egyébként az estély iránt már most is városzerre nagy érdeklődés nyilvánul. Az estélyről legközelebb bővebben írunk.

— **Presbiteri gyűlés** A református egyház ma délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Márk Endre és dr. Baltazar Dezső elnöklésével. Az ülésen jelentik be a december 18-iki választások eredményét s az új főgondnok Nagy József valamint az új presbiterek eskütétele és beiktatása is ez alkalommal megy végbe. A Dávidházy János elhunytával megüresedett debreceni egyházmegyei esperesi állásra fog ezután szavazni a presbitérium, majd a tanyai iskolákban tartandó vasárnapi istentiszteletek ügyét veszik tárgyalás alá s ezeken kívül még mintegy husz kisebb jelentőségű tárgy vár az ülésen elintézésre.

— **A „Rendőrnepok” képsorsolásán** kihuzattak a következő számok: 1468, 1523, 1667, 1312, 812. A műtárgyak a sorsolási jegyek ollenében a rendőrségi palota Kossuth-u. 20 szám alatt, pénztárban (I 68) adatnak ki a hivatalos órák alatt.

Halálozások. Lobovits Zoltán 8 hónapos, Balaskó Andrásné Tóth Julianna, 57 éves, Bíró Julianna 12 éves, Antalóczy Erzsébet 11 hónapos, Bauer Károlyné Imre Sára 48 éves, Bordács Sándorné B. Nagy Zsuzsanna 37 éves, Mohnács Józsefné Freith Zsuzsanna 53 éves, öz. Czene Jánosné Magyar Julianna 73 éves, Nagy Jánosné Toivaj Zsuzsanna 57 éves, Rózsás Eszter 4 napos, Wolszky József 77 éves, Németi Sándor 30 éves, öz. Kiss Gaborné 57 éves, Kovács László 7 napos, Kovács Györgyné Tar Erzsébet 54 éves, Kertész József 2 napos.

Lopások. Szücs Imréné debreceni lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes konyhaszekrényében levő 3000 koronát érő briliáns gyűrűjét ellopta. — **Brüll** Ernő Piac-utcai lakostól ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű fehérneműt loptak. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tolvajok ellen.

Cserhádi növénytermelés és Köztelek zsebnaptár megérkezett Antalffy gazdasági könyvkereskedésébe. Iparbank.

Margit-fürdő állandóan nyitva van.

Egy műtermi fényképezőgép eladó. —

Megtekinthető Antalffy könyvkereskedőnél.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleménye: Szerdán C), esütörtökön A) bérletben kerül színpadra a *Csárdaskirályné*.

Robert Warwik főszereplésével az „Isteni kert” című öt felvonásos amerikai film, ma utoljára az Urániában.

Tüzes osztor dráma az amerikai spekulánsok világából, amerikai film ma utoljára az Apollóban.

Petőfi Sándor örökbeesü költeményét Kucoricza Jánost (János vitéz) mutatja be holnap az Uránia. A filmet Kálmán Illés éneke kíséri. Jegyelővétel.

SPORT

Az intéző bizottság ülése. Szerdán d. u. 5 órakor a kerület intézőbizottsága ülést tart. Az intézőbizottság egyik legközelebbi ülésén sorsolják ki a tavaszi bajnoki mérkőzések sorrendjét. Ugy látszik, kezd éledni már a tavaszi szezon.

Törvénykezés

A fellelegített macesz. Ki ne emlékezne arra, hogy az elmúlt esztendő husvétját husvét kalács nélkül koplalta át Debrecen város ellátatlan keresztyén lakossága ugyanakkor, amikor a debreceni zsidó hitközség megszállott területen vásárolt nulláslisztjéből az arra hivatott hatósági közegek engedélyével vigan süttette a Hatvan-utcában husvét-maceszét. Ez ellen a kiáltó ellentét ellen erőyes hangon felszólaltunk annak idején (1920. apr. 2-iki számunkban), s csak természetesnek találtuk, hogy a zsidóság mindenkor védőügyvédje, a jó öreg Márk Endre, sietett megragadni az alkalmat, hogy dédelgetett védenccé érdekében sikra szálljon és a cikk szerzője ellen *bűnvádi* feljelentést tegyen hatóság megragalmazása miatt.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a kir. törvényszéknek Ujjalussy József elnöklete alatt álló tanácsa. A cikkért dr. Zádor Károly vállalta a felelősséget, aki rámutatott arra, hogy a keresztyéneknek évezredes jámbor hagyomány a megszentelt husvét kalács éppen úgy, mint a zsidóknál a husvét macesz, miért is a hatóság vétkes mulasztást követett el, hogy — bár minden dekagramm liszt fölött ő rendelkezett — nem adta át a két vagon liszt bizonyos hányadát szintén lisztjegyek ellenében az ellátatlan keresztyén lakosságnak. S fenntartotta a valódiság bizonyításának elrendelésére vonatkozó kérését. A bíróság hosszas tanácskozás után helyt adott a kérelemnek és a tárgyalást elnapolta.

A sámsoni gyujtogató asszony elmebeteg. Megemlékeztünk már öz. Lengyel Andrásné Nagyházi Julianna sámsoni asszonyról, aki bosszúból felgyujtotta fia szénakazalját. — A rígtönítelő bíróság ezért kötéltálati halálra ítélte, amit azonban a Kormányzó 10 évi fegyházra változtatott át. Az öreg asszony úgy a főtárgyaláson, mint a kegyelem kihirdetésénél meglehetősen apatikusan viselkedett. — Azóta több olyan momentum merült fel, ami azt bizonyítja, hogy a gyujtogató asszony elmebeteg. Most védője ebben az irányban előterjesztést is tett.

A javíthatatlan öregasszony. Több ízben összeütközésbe került már a törvénnyel Bakator Károlyné konyári asszony. Ma lopás büntette miatt vonta felelősségre a törvényszék Ujjalussy József elnöklete alatt álló tanácsa. Mikor az elnök megkérdezte tőle, hogy volt-e már büntetve, csendesesen felelte: — Most leszek másodsor! Kiderült azonban, hogy már Márianosztrát is megjárta. 1905-ben magánokirathamisításért 1 évi és 7 hónapi fegyházra, 1914-ben lopás miatt 3 hónapra ítélve. Most amiatt állott a bíróság előtt, mert a múlt év júniusában Konyáron behatolt Földi Károly lakásába, ahonnan igen sok fehérneműt, inget, párnahajat stb., meg 2 aranygyűrűt és 700 korona készpénzt lopott el. A lopott holmik egy részét eladta Balogh Lászlónak és Rozinger Ferenczének. Bakatorné a kihallgatásánál a fehérneműk ellopását beismerte, de hogy gyűrűt és készpénzt is lopott volna, azt tagadta. Egyébként azt állítja, hogy italos is volt, a férje is rosszul bánt vele. A bíróság Kádár István kir. ügyész vádbeszéde után 1 évi és 6 hónapi börtönrre ítélte a javíthatatlan öreg asszonyt. Ugy az ügyész, mint az elített és védője megnyugodtak az ítéletben.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 11. (Nemz. St. tel. jel.)

A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 18—17'65, angolfont 21'50—60, dollár 580—70, márka 824—20 lira 20'70., rubel 291—90, lei 748—54, szokol 670—68, lengyel márka 79—77 és fél, osztrák korona 85.

A zürichi devizapiacson a magyar koronát 1.12¹/₂-el jegyezték.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyt, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Nyilttér. Nyilatkozat

Alulírott 1920. évi december hó 11-én a Miskolcson megjelenő „Magyar Jövő” nyilttéri rovatában egy hírlapi közleményt tettem közzé, amellyel Farkas Ferencz mezőcsáti jegyző urat súlyosan megsértettem s cikkemben kétségbevittem azt, hogy ő lovagias elégtételadására jogosult egyén.

Belátom, hogy tévedtem s cikkem egy kifogástalan uri emberrel szemben részemről egy nagy tévedés volt, mert leveleimet és táviratomat Farkas Ferencz ur meg nem kapta és erről sajnos én értesülve nem lévén, őt alaptalanul megsértettem, miért is Farkas Ferencz urtól ezuton is bocsánatot kérek.

Debreczen, 1921 január 11.

Kupás Sándor.

A Fehér Ujságnak nevezett nyomtatvány izléstelen kirohanást intézett legutóbbi számában ujságom ellen. A Debreceni Hét Színházi Ujság pénteken megjelenő számában kitérek ezekre a minősíthetetlen sorokra. És úgy a törvény mint más utján — úgy én, mint a Férjem, kellő lépéseket tettem és tett.

Dr. H. Simon Erzsébet.

Petroleum kiosztás

Értesítjük a közönséget, hogy a helybeli kereskedők utján fogyasztási jegy nélkül petroleum kerül forgalomba, melynek fogyasztói ára literenként 50 korona.

Közélelmezési ügyosztály.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenccs József-ut 59.

APRÓHIRDETÉSEK

Jókarban
levő díszes nagy harmadik eladó. Kolónia 1. épület. E.

Rizkancsok

felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

MAKULATURA
50 kilogramos tételben eladó a kiadóhivatalban

Forgács István
műorás
Bádogos-u.

Koros Sándor
lérti-szabó Bieleben Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfiöltönyök kaphatók.

Róváry és Altmann
szűsők, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Házinyulakat
és fajgalombokat megvételre keresek. Vár-utca 8. baloldali utca lakás.

Bankszakmában
jártas gépen is jól író könyvelőt vagy könyvelőnőt keresünk — Gazdák Bankja, Kossuth u. 17.

Bélyeggyár és vésőintézet
P-ULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

130 koronát
fizetek az aranyért Krámer Arany Bika bérház 3.

27134—1920.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törzsménéséből öt darab tenyésztésre alkalmas mén és kettő darab szolgálati herélt összesen hét darab ló az 1921. január hó 16-án a lóvásártéren, továbbá a törzsgulyájából hét darab tenyésztésre alkalmas 3 éves és idősebb tiszta magyar fajta bika és három darab jármos ökör, összesen tíz darab szarvas jószág az 1921 január hó 17-én a baromvásártéren mindenkor reggel 9 órakor kezdetét veendő árverésen eladatnak. Az eladó állatok a Debreczen Város epreskerti ménestelepén megtekinthetők.

Debreczen, 1921. január 5.

Városgazdai hivatal.

Figyelmeztetés!

Miután a lisztirodában működő terményszámoló bizottság idézésére a kitűzött határidőre többen nem jelentek meg, saját érdekükben figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a részükre kikézbcsített idézésben jelzett határidőre saját érdekükben pontosan jelenjenek meg, mert az indokolatlanul elmaradókkal szemben a törvényes következmények fognak fogantatba tételni. Az eddig elmaradottak haladéktalanul tartoznak a bizottság előtt megjelenni.

A közélelmezési minisztérium rendelete folytán alakított terményszámoló bizottság

nevében
KÁDÁR ezredes,